

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 13/10
V Lucemburku dne 25. února 2010

Stanovisko generálního advokáta ve věci C-211/08
Komise v. Španělsko

**PODLE GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA PAOLA MENGOZZIHO JE ODMÍTNUTÍ
DOPLŇKOVÉ NÁHRADY VÝDAJŮ VYNALOŽENÝCH V SOUVISLOSTI
S NEPLÁNOVANOU NEMOCNICNÍ PÉČÍ V ZAHRAŇICÍ V ROZPORU S VOLNÝM
POHYBEM SLUŽEB**

Část léčebných výloh, která je ve státě poskytnutí péče hrazena pacientem, musí být rovněž nahrazena, pokud je v posledně uvedeném státě výše krytí nižší než ve státě, v němž je pacient pojištěn.

Podle španělského zákona o zdraví¹ přísluší nárok na ochranu zdraví španělským státním příslušníkům a cizím státním příslušníkům s bydlištěm ve Španělsku. Obecně je hrazena a bezplatně poskytována pouze nemocniční péče poskytnutá v rámci španělského státního zdravotnického systému. V případě neplánovaného lékařského ošetření v jiných členských státech jsou v souladu s mechanismem stanoveným nařízením č. 1408/71² v rámci španělského systému nahrazeny zařízení toho státu, v němž byla péče poskytnuta, výdaje tohoto zařízení podle sazeb platných v tomto státě³.

Pan Chollet, francouzský státní příslušník s bydlištěm ve Španělsku, který je pojištěn v rámci španělského systému sociálního zabezpečení, musel být nečekaně hospitalizován během svého pobytu ve Francii. Španělský orgán sociálního zabezpečení mu odmítl nahradit podíl léčebných výloh, které francouzská nemocnice připsala k jeho tíži („ticket modérateur“) podle francouzských právních předpisů. Z tohoto důvodu podal p. Chollet stížnost k Evropské komisi, která zahájila řízení o nesplnění povinnosti proti Španělsku.

V souvislosti s problematikou náhrady léčebných výloh, která je předmětem bohaté judikatury, se jedná o první případ nesplnění povinnosti státem.

Před Soudním dvorem Komise tvrdí, že Španělsko tím, že odmítlo pojištěncům v rámci svého zdravotního systému doplňkovou náhradu výdajů za poskytnutí neplánované nemocniční péče v jiném členském státě, pokud výše krytí léčebných výloh v členském státě, kde je tato péče poskytnuta, je nižší než výše stanovená španělskými právními předpisy, porušuje zásady práva Evropské unie o volném pohybu služeb. Španělský zákon má podle názoru Komise omezující účinek jak na poskytování služeb, které byly původně důvodem pro přemístění se a dočasný pobyt v jiném členském státě, tak na pozdější poskytnutí nemocničních služeb v tomto státě.

Generální advokát nejprve připomíná, že cílem nařízení č. 1408/71 je *zkoordinovat vnitrostátní právní předpisy* v různých odvětvích sociálního zabezpečení. Toto nařízení stanoví, že pokud zařízení určitého členského státu poskytnou péči pracovníkovi pojištěnému v rámci systému jiného členského státu, výdaje jsou nahrazeny podle sazeb členského státu, v němž jsou služby poskytnuty. Stanoví-li tedy právní předpisy členského státu, ve kterém se nachází zařízení, které poskytlo péči (kterým je v případě hospitalizace pana Cholleta Francie), že určitý podíl na výdajích

¹ Zákon č. 14/1986 ze dne 25. dubna 1986.

² Nařízení Rady č. 1408/71 ze dne 14. června 1971. Toto nařízení bude nahrazeno nařízením (ES) č. 883/2004 od 1. května 2010 (vstup v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k tomuto nařízení).

³ Ve výjimečných případech, kdy je nezbytná „naléhavá, okamžitá a životně důležitá“ zdravotní péče v jiném členském státě (o kterou se však nejedná v projednávané věci) španělský zdravotní systém nese a (hradí) plnou výši těchto výloh.

za poskytnutí péče hradí její příjemce, tyto právní předpisy se uplatní rovněž na pojištěnce jiného členského státu.

Generální advokát připomíná, že Soudní dvůr již rozhodl, že právo Společenství nezasahuje do pravomocí členských států regulovat jejich systémy sociálního zabezpečení a že **přísluší každému členskému státu** určit jednak **podmínky pojištění** v rámci systému sociálního zabezpečení, a jednak podmínky vzniku **nároku na plnění související s tímto systémem**. Při výkonu těchto pravomocí však musí členské státy dodržovat právo Společenství, zejména pak ustanovení o volném pohybu.

Krom toho se podle Soudního dvora na lékařské služby poskytnuté za odměnu **vztahují ustanovení o volném pohybu služeb**, aniž by bylo třeba rozlišovat podle toho, zda je péče poskytována v nemocničním rámci, nebo mimo tento rámec, a nezávisle na způsobu fungování vnitrostátního systému, pod který tato osoba spadá.

Konečně Soudní dvůr měl již možnost ve věcech týkajících se *plánovaných lékařských ošetření* rozhodnout, že pojištěnci v rámci systému sociálního zabezpečení určitého členského státu mají nárok na *doplňkovou náhradu* odpovídající rozdílu mezi výší krytí členského státu, kde je ošetření provedeno, a výší krytí státu, v němž je pacient pojištěn, v mezích sazeb platných v posledně uvedeném státě. Právní předpisy určitého členského státu, které – přestože nebrání tomu, aby bylo osobám pojištěným v rámci jeho systému sociálního zabezpečení poskytnuto lékařské ošetření v jiném členském státě – **nezaručují stejnou výši krytí výdajů za toto ošetření**, jako je výše, na kterou by měly nárok, kdyby totéž ošetření podstoupily ve státě, v němž jsou pojištěny, **omezují volný pohyb služeb**.

Podle generálního advokáta skutečnost, že se žaloba Komise týká případů, kdy nezbytnost podstoupit lékařskou péči náhle vyvstane v okamžiku, když se pacient již nachází na území jiného členského státu, není rozhodující. Španělské opatření je podle jeho názoru omezující rovněž již proto, že odrazuje pacienta od prodloužení pobytu v jiném státě nebo jej podněcuje k tomu, aby uspíšil svůj návrat do státu svého bydliště, aby tam podstoupil lékařské ošetření.

Omezení volného pohybu, které se konkretizuje odmítnutím doplňkové náhrady, **nemůže být odůvodněno nebezpečím finančních dopadů** na vnitrostátní zdravotní systém. Stát, v němž je pacient pojištěn, totiž není nikdy povinen nahradit vyšší částku, než je ta, kterou by musel nahradit v případě hospitalizace v tuzemsku.

Krom toho podle generálního advokáta může skutečnost, že náhrada je každopádně podmíněna lékařskou nezbytností a že je rovněž možno aktivovat mechanismy správní spolupráce mezi státy za účelem zabránění případnému zneužití, zažehnat riziko vzestupu fenoménu lékařské turistiky.

Generální advokát tudíž navrhuje, aby Soudní dvůr určil, že Španělsko tím, že odmítlo pojištěncům vlastního vnitrostátního zdravotního systému doplňkovou náhradu neplánovaných výdajů vynaložených v souvislosti s nemocniční péčí poskytnutou v jiném členském státě, který stanoví nižší výši krytí, než je výše stanovená ve španělských právních předpisech, porušilo zásadu volného pohybu služeb.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Komise nebo jiný členský stát mohou podat žalobu pro nesplnění povinnosti proti členskému státu, který nesplnil povinnosti pro něj vyplývající z práva Unie. Shledá-li Soudní dvůr nesplnění povinnosti, členský stát musí bez prodlení vyhovět rozsudku.

Pokud má Komise za to, že členský stát nevyhověl rozsudku, může podat další žalobu za účelem uložení peněžitých sankcí. V případě neoznámení opatření k provedení určité směrnice Komisi mohou však být Soudním dvorem na návrh Komise dotčenému členskému státu uloženy peněžité sankce od okamžiku vydání prvního rozsudku o nesplnění povinnosti.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499